

A Eerste Morgendreef 7
5233 NC 's-Hertogenbosch
T 073 - 6449889 / 073 - 6147162
@ willeke@abcleermee.nl
I www.abcleermee.nl

ING Bank: 5058147, KvK: 17249738, Fiscaalnummer: NL820808611B01

's-Hertogenbosch, april 2017

Jaarverslag 2016 van Stichting 'ABC leer mee'

Inhoud:

Project 1:

Gemeente 's-Hertogenbosch m.b.t. vijf leslocaties waarbij samengewerkt wordt binnen Het Bossche Taalnetwerk.

Overige projecten:

- 2) AZC Rosmalen
- 3) Has
- 4) Weener XL
- 5) Basisscholen
- 6) Noorderpoort project

1) Verslag voor de gemeente 's-Hertogenbosch m.b.t. vijf leslocaties waarbij samengewerkt wordt binnen Het Bossche Taalnetwerk

Doel

Stichting 'ABC leer mee' heeft als doelstelling de Nederlandse taal voor iedereen toegankelijk te maken, zowel voor inwoners met een migratie-, als inwoners met een Nederlandse achtergrond.

De Methode, de werkwijze

De taalles is gebaseerd op het alfabet en de officiële Nederlandse spellingsregels. Er wordt gewerkt met taalregels die gebaseerd zijn op die officiële spelling en het Groene boekje.

Juist omdat we werken met de letternamen van het alfabet en werken met de Methode: ik hoor..., ik schrijf.... kunnen veel goetdilige vrijwilligers ons helpen.

Lukt het leren van de Nederlandse taal niet op school of op een speciale opleiding of is de geleerde taal weggezakt, dan biedt deze vorm van taalonderwijs een mogelijkheid om het Nederlands alsnog te leren of te verbeteren. De wijze van lesgeven en deze methode hebben zich in de praktijk reeds ruimschoots bewezen.

Wij zijn ons ervan bewust dat het een hele opgave is om als volwassene tijd in te plannen voor het leren van de Nederlandse taal. Daarom kan men deelnemen aan de taallessen zonder enige verplichting. Tijdens deze lessen wordt er maatwerk geboden! Ook al komt men als deelnemer niet regelmatig naar de taallessen, hij of zij is altijd welkom. Alle niveaus op het gebied van Nederlands spreken, luisteren, lezen en schrijven worden aangeboden

2016, de voortgang:

Sinds 2013 wordt er op 5 plaatsen taallessen verzorgd door Stichting 'ABC leer mee' namelijk:

Voor vrouwen en mannen op:

- o Zondagmorgen van 10.30 uur tot 12.00 uur in de bibliotheek StadsBIEB Centrum, Hinthamerstraat 72, 5211 MR 's-Hertogenbosch
- o Donderdagavond van 19.30 uur tot 21.00 uur in de BBS Hambaken, Het Wielsem 1, 5231 BV 's-Hertogenbosch
- o Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Nieuw Zuid Jac. van Looystraat 5, 5216 SB 's-Hertogenbosch
- o Woensdagmorgen van 09.00 uur tot 10.30 uur in de bibliotheek BIEB Rosmalen, ingang Perron 3, 5243 SR Rosmalen

Speciaal voor vrouwen:

- o Dinsdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de Slinger, Jan Schöfflerlaan 3, 5212 RE 's-Hertogenbosch
- o Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Nieuw Zuid Jac. van Looystraat 5, 5216 SB 's-Hertogenbosch

Het Bossche Taalnetwerk

Het Bossche Taalnetwerk stelt alles in het werk om meer naambekendheid te krijgen. Dat lijkt gedeeltelijk gelukt en het plan is om daar in 2017 nog meer werk van te maken. Het taalnetwerk doet haar best, om met een blik op de toekomst en de wil met elkaar, een goed podium te bieden voor taal in de stad 's-Hertogenbosch.

Het KW1C, het Gilde, VluchtelingenWerk, Divers, de StadsBieb, de Wijkplaats, de gemeente 's-Hertogenbosch en 'ABC leer mee' participeren in dit Bossche Taalnetwerk. De diverse organisaties en ook wij worden regelmatig benaderd door anderen taalnetwerken of bibliotheken om te kijken naar onze aanpak.

We blijven met elkaar de publiciteit zoeken en hopen zo steeds meer met name Bosschenaren taal aan te kunnen bieden. Voor de deelnemers is het al overzichtelijker geworden waar zij naar toe kunnen voor goede taalhulp door middel van het totaal overzicht dat up-to-date wordt gehouden. De gemeente verwijst door naar de diverse organisaties en de mensen zijn vrij in hun keuze. Het Bossche Taalnetwerk is inmiddels ook te vinden op Platform 073. Het Bossche Taalhuis heeft een herkenbare plaats binnen de Stadsbieb gekregen en de coördinator doet haar uiterste best om zowel de Bieb als het Taalnetwerk te ondersteunen. Wij maken nu al dankbaar gebruik van de diverse ruimtes en computers binnen het Taalhuis. Gezamenlijk worden er ook bijeenkomsten voor vrijwilligers georganiseerd door eigen partijen of door bijvoorbeeld Stichting Lezen & Schrijven.

De cijfers

Fijn is te ervaren dat de weg naar 'ABC leer mee' een eenvoudige blijkt te zijn. Er meldden zich in 2016 precies **300 nieuwe deelnemers** aan. **136 deelnemers** die zich aangemeld hebben in 2015 namen ook in 2016 nog deel.

Daarnaast zijn er nog **82** deelnemers die al van **vóór 2015** deelnemen aan de taallessen.

Dat zet het totaal aantal in 2016 op 518 deelnemers

Het lesbezoek per week op de 5 locaties is ongeveer hetzelfde als voorgaand jaar nl.: **200** unieke deelnemers per week.

Er meldden zich in 2016 maar **3 deelnemers aan met een Nederlandse achtergrond**. De overigen waren inwoners met een migratieachtergrond.

Er namen in 2016 in totaal **7 inwoners met een Nederlandse achtergrond** deel aan de lessen (waarvan 3 met een beperking).

De lessen worden verzorgd door **7 docenten**.

Het totaal aantal **vrijwilligers**, dat in december nog bij ons was, is 58. Tussentijds zijn er wel 18 vrijwilligers bijgekomen, maar hebben we ook van 14 vrijwilligers afscheid moeten nemen. Helaas is een vaste vrijwilligster overleden, zijn studenten buiten de stad gaan studeren, hebben sommigen een vaste baan gekregen enz.

De deelnemers

De deelnemers komen met uiteenlopende hulpvragen. Een kwam voor hulp bij het ophalen van de grammatica of een algehele taalopfriscursus, de ander om het leren schrijven van e-mails en andersoortig zakelijke brieven, anderen om te leren lezen en schrijven. Weer anderen werden geholpen na of naast hun reguliere opleiding om hun inburgeringsdiploma te halen of werd hulp geboden bij hun studie.

Een heel grote groep moest starten bij het aanvankelijk lezen en schrijven. Gedurende het jaar zijn er deelnemers vertrokken soms om de overstap te maken naar het KW1C om een opleiding c.q. inburgeringscursus te volgen of stopten definitief wegens verhuizing, soms ook omdat ze vonden dat ze het Nederlands nu voldoende beheersen. Anderen vertrokken tijdelijk wegens zwangerschap, ander werk, ander werkrooster of een vaste baan, ziekte etc. Opvallend is ook dat een aantal deelnemers zich opnieuw aanmeldt, deels omdat ze na hun inburgeringsdiploma toch een niveau hoger willen, een tussenstap willen richting opleiding of deelnemers die hun inburgeringsdiploma (nog) niet hebben kunnen afronden met een diploma na een met geleend geld gemaakte leerroute. Vaak ook melden mensen zich omdat ze een diploma niet kunnen halen. Meestal blijkt juist hun uitspraak en luistervaardigheid heel slecht te zijn.

Het taalproject van 'ABC' spreekt zich goed rond tussen de migranten, want echt veel reclame maken we niet, maar de deelnemers blijven toestromen. Veel deelnemers hebben al eerder deelgenomen aan taallessen elders, maar daar toch niet het gewenste resultaat behaald. Dat zij dan toch op zoek gaan naar extra hulp bij taal siert hen. De uitspraak, het lezen en het schrijven blijkt het grootste dilemma, alle trajecten ten spijt. Zij zoeken en vinden vaak bij ons een nieuwe kans om de taal te leren, juist vanwege onze aanpak. Er is een natuurlijk verloop: deelnemers die zich veilig(er) voelen om te spreken, een baan krijgen of bijvoorbeeld verhuizen, haken af of komen (soms tijdelijk) aanmerkelijk minder naar de taallessen. Het aantal deelnemers met een laag tot zeer laag taalniveau wordt minder en zijn dan meestal vrouwen die terecht kunnen bij de locatie de Slinger (in 2017 wordt dat BBS De Graaf). Zij komen veelal te voet naar de taallessen en kunnen vaak ook niet fietsen. De deelnemers mogen eventueel 'hoppen' tussen de leslocaties en dus meerdere keren per week een taallessen volgen. De taallessen worden 'op maat gegeven' dus is het mogelijk dat een analfabete vrouw maar ook een hoogopgeleide vrouw ieder op hun eigen niveau de Nederlandse taal leren.

Vooraf bij de stadsBieb en de Bieb in Rosmalen melden veel nieuwe deelnemers zich aan en is het taalniveau waarop die deelnemers binnenkomen vaak aanzienlijk hoger dan bij de andere locaties. We merken nu ook steeds vaker dat goedopgeleide buitenlanders zich aanmelden en het Nederlands net zo goed willen leren als de gemiddelde Nederlander. Deze categorie deelnemers vraagt ook om goede docenten en goed geschoolde vrijwilligers die bekend zijn met onze werkwijze.

Deelnemers met een beperking:

Op de locatie Hambaken komt een deelnemer die ook begeleid wordt via Cello en na een aanvankelijk lastige start lijkt het taalproject nu voor haar de juiste plek te zijn en maakt ze vorderingen.

Op de locatie Rosmalen zijn eveneens twee deelnemers aangemeld met een beperking, een vanuit Coudewater en een vanuit Cello. Met behulp van begeleiding vanuit Cello en een vrijwilliger kunnen we de hulp aan deze zeer gemotiveerde mensen vormgeven.

Soms melden zich bij de leslocaties deelnemers met bijvoorbeeld een lichte oog- of gehoorbeperking, ook voor hen proberen we een passende plek te vinden en hulp te bieden.

De werving

Deelnemers met een migratieachtergrond:

Inmiddels blijken de taallessen van 'ABC leer mee' steeds bekender bij de buitenlandse doelgroep; wekelijks melden zich nieuwe deelnemers aan, aangestuurd door gemeente of organisaties uit de stad, het nieuw opgerichte Bossche Taalnetwerk en via de website.

De aangepaste website blijkt een handig verwijsmiddel voor eenieder. (www.abcleermee.nl)

We hebben ook in 2016 met enige regelmaat geflyerd in de wijken. De mensen weten ons te vinden. De vraag vanuit Rosmalen, Vinkel en Nuland dient zich aan, maar blijft in 2016 nog gering.

Deelnemers met een Nederlandse achtergrond

Veel moeilijker is het om deelnemers met een Nederlandse achtergrond te werven. Statistisch gezien is hun aantal het hoogst, maar lijkt de drempel om naar taallessen te gaan nog hoger. Landelijk wordt daar veel aandacht aan besteed maar tevergeefs voor de inwoners van Den Bosch. Het percentage dat bij ons naar de taallessen is gekomen is nog geen 1/2 %. Soms komen er wel aanvragen voor mensen met een beperking en ook hen proberen we zo goed mogelijk op te vangen en taal aan te bieden. Dit lukt ten dele.

Vrijwilligers:

Vrijwilligers via Maatschappelijke stages:

Al sinds 2009 meldden leerlingen van het St Janslyceum, Pierson College, Stedelijk Gymnasium zich aan bij 'ABC leer mee' voor een maatschappelijke stage. Dit was ieder jaar weer een groot succes. Helaas is die aanwas van jeugd binnen het Taalnetwerk grotendeels weggevallen na het stoppen van deze verplichte stage voor scholieren. Op kleine schaal wordt er nog aandacht aan besteed maar voor ons levert dat nog maar een enkele jonge stagiaires op. Jammer, want juist door het meedoen van deze jonge enthousiaste vrijwilligers wordt duidelijk dat taal iets van ons allemaal is en dat iedereen kan helpen. Af en toe komt er spontaan nog een stagiaire van eerdere jaren meehelpen als hun huidige studie dat toelaat. Dat vinden we natuurlijk superleuk!

Vaste Vrijwilligers

Sinds we bekender worden in de stad, blijft het aanbod van vrijwilligers groot. Van alle kanten krijgen we aanbod om ons te helpen met de taallessen. Veel ouderen en alleenstaanden komen ons helpen en onze deelnemers raken vertrouwd met de vrijwilligers en zijn blij met de geboden hulp.

Scholing vrijwilligers:

Omdat er zich zeer regelmatig nieuwe vrijwilligers melden, vraagt dat een goed opgezette begeleiding. Wij vinden vrijwilligers heel belangrijk en zij moeten het net als de deelnemers steeds goed naar hun zin hebben bij 'ABC leer mee' en als het kan ook steeds naar huis gaan met een goed gevoel, een gevoel vanuit de deelnemer: "Ik heb weer veel geleerd vandaag" en vanuit de vrijwilliger. "Ik heb veel meegegeven vandaag en daar een goed gevoel over".

Om vrijwilligers de kans te geven zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de taallessen en zich eventueel bij te scholen, hebben we veel korte films gemaakt met instructie en uitleg. We namen hiervoor een lidmaatschap bij MyTPE, zodat we op eenvoudige wijze voor iedere vrijwilliger via een gesloten en beveiligd internetcircuit filmpjes open kunnen zetten. Zij kunnen deze filmpjes zo vaak als zij willen bekijken. Hebben vrijwilligers vragen over een bepaald onderwerp zoals bijvoorbeeld het gebruik van voegwoorden, dan kunnen we vrij eenvoudig anticiperen op deze vraag en het antwoord omzetten in een filmpje dat voor alle vrijwilligers toegankelijk wordt. De vrijwilligers laten louter enthousiaste geluiden horen over deze wijze van scholing. We hebben ook in 2016 gewerkt met deze wijze van scholing, want er komen steeds meer vragen van vrijwilligers bij, die we op deze moderne manier handig met een kort en duidelijk instructiefilmpje kunnen beantwoorden.

Social return:

Een belangrijke toegevoegde waarde blijkt de social return die de taalles biedt aan vrijwilligers. De oudere en vaak eenzame vrijwilliger komt in een andere wereld terecht en dat geeft hen nieuwe energie en een herwonnen levensdoel.

Vragen als: "Julie hebben toch wel iets voor me te doen tijdens de vakantie, anders duurt die veel te lang". en: "Zal ik nog iemand helpen tijdens de vakantieperiodes?" geven aan dat mensen behoefte hebben aan **structuur** ook als ze ouder zijn of zonder werk hebben. We zien mensen soms klein en onzeker binnenkomen met de vraag of ze kunnen helpen en binnen korte tijd zien we de vrijwilliger opfleuren en krijgen ze voldoening van hun goede werk. Het geeft ook de vrijwilliger meer **eigenwaarde**. Wij zijn blij met de vrijwilligers, maar zij zijn ons ook heel dankbaar dat ze deel kunnen uitmaken van het taalnetwerk bij 'ABC leer mee'. Het vormt inmiddels een hechte enthousiaste groep vaste vrijwilligers. De vrijwilligers horen er echt bij. De meeste vrijwilligers helpen één keer per week, maar sommigen zelfs meerdere keren. Voor sommigen een nieuwe levensdoel, en soms ook nieuwe vrienden! Zo belangrijk is het voor de vrijwilliger, die **sociale contacten**.

Bedrijven

De sociale return zien we ook terug bij de bedrijven. De samenwerking met de bedrijven voor activiteiten geeft een enorme boost. Bedrijven zijn enthousiast en doen in eerst instantie mee in het kader van bijvoorbeeld de Beursvloer of in het kader van WMO, om vervolgens helemaal enthousiast te worden voor de gratis taallessen die we in de stad geven. Ze willen ons als het ware adopteren voor jaarlijks terugkerende activiteiten. De dankbaarheid die de deelnemers aan de taalles ons tonen en aan de bedrijven is enorm, soms ontroerend om te zien. Deelnemers voelen zich echt gezien en een stukje meer Bosschenaar. Dat geeft de ondernemer weer een goed gevoel.

De week van het leren 2016, Festival van het Leren, Learn for life.

Met veel plezier deden we ook dit jaar weer mee aan de landelijke activiteiten. Dit keer werden zowel een leermeester vrijwilligster (Hanny Beerens) als een deelnemer (Wim Sabel) genomineerd. Zij werden gehuldigd, kregen een mooi certificaat en werden in de bloemen gezet tijdens de landelijke bijeenkomst in Breda. Een mooi verslag is door de jury opgenomen in hun jaarbulletin en is overgenomen op de website van abcleermee.nl.

In 's-Hertogenbosch maakten we er ook voor het Bossche Taalnetwerk veel werk van om alle deelnemers aan het Bossche Taalnetwerk deel te kunnen laten nemen aan een Jeroen Bosch-pubquiz, een geweldig leuke en leerzame activiteit. Deelnemers van de taallessen binnen het Bossche Taalnetwerk maar vooral van 'ABC leer mee' deden er aan mee.

Activiteiten

bedrijven/participeren

Ook dit jaar hebben we weer bedrijven gevonden die voor/met onze deelnemers een activiteit willen organiseren. Zo hebben we via de Bossche Beursvloer met de volgende bedrijven een match kunnen maken: Van der Veeke, Stichting SESAM, Eendenkooi Maaspoort, Taylor Mates. Meerdere bedrijven hadden zich in principe aangemeld voor een match, maar hebben nog geen kans gezien de match te verzorgen, die nog te goed.

De deelnemers van de taallessen zorgen steeds voor een tegenprestatie die bestond dit jaar steeds uit de mooiste hapjes uit de diverse landen van herkomst van de deelnemers, steeds heerlijk en plaatjes om deze buffetten te zien!

Tijdens de lessen attenderen we de deelnemers op speciale (gratis)evenementen in de stad of in de wijk, zoals leuke markten, week van de geschiedenis, de atelierroute, wandel/fietstochten, rommelmarkten. We lezen met hen regelmatig de Bossche Omroep en het Stadsblad. Daarnaast zijn we naar een idee van een van onze vrijwilligers een **digitale Nieuwsbrief** gestart. Iedereen kan zich via de website van www.abcleermee inschrijven voor deze gratis digitale Nieuwsbrief, waar veel gratis activiteiten worden aangekondigd. De andere organisaties binnen het Bossche Taalnetwerk maken hun deelnemers er op attent, wat een mooie samenwerking symboliseert. Deelnemers kunnen ook zelf activiteiten melden.

Fietsles:

Diverse buitenlandse vrouwen willen leren fietsen en ook daarvoor hebben we nauw contact met Copernikkel, waar deelnemers fietsles kunnen krijgen maar ook hun fiets kunnen (leren) maken.

De toekomst:

'ABC leer mee' voelt zich goed thuis binnen Het Bossche Taalnetwerk. De samenwerking komt vooral tot uiting bij gezamenlijke activiteiten zoals de bijeenkomsten/workshops voor vrijwilligers in het Taalhuis en de lijnen zijn kort.

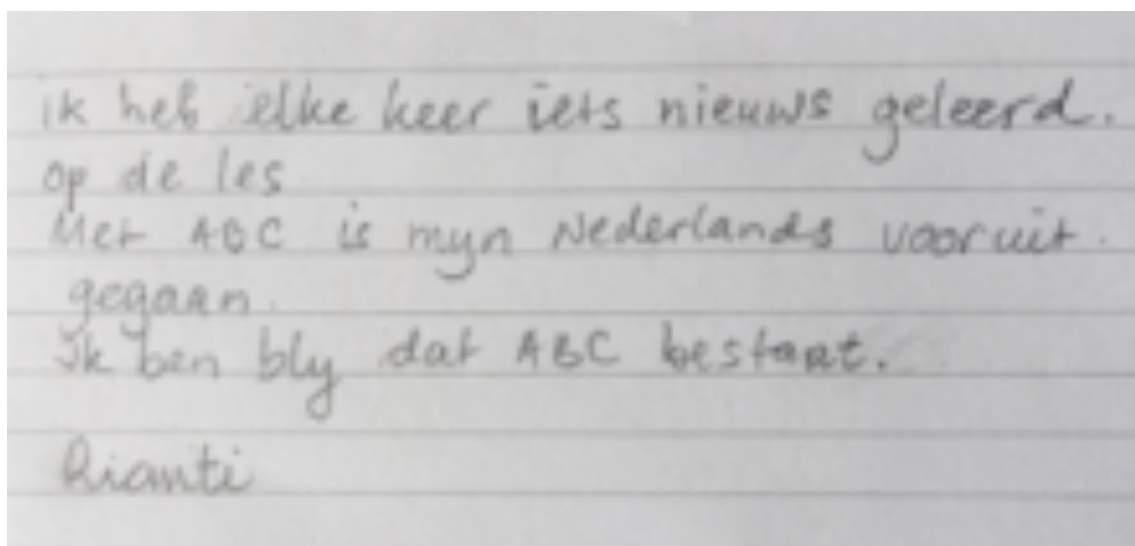
Onze doelstelling, kwalitatief goed onderwijs bieden, kunnen we op deze wijze nog meer uiting geven. Het aantal nieuwe inschrijvingen is enorm en we willen graag iedereen, die zich aanmeldt, blijven helpen. We hopen dat onze financiële middelen dit toelaten en de gemeente het Bossche Taalnetwerk en ons in het bijzonder financieel blijft ondersteunen. Onze dank jegens de gemeente is groot, want dankzij de subsidie kunnen wij ons mooie werk voortzetten en vormgeven. 'ABC leer mee' geeft ons, de docenten en vrijwilligers, energie, maakt veel mogelijk en geeft veel, heel veel plezier. We krijgen er veel dankbaarheid voor terug.

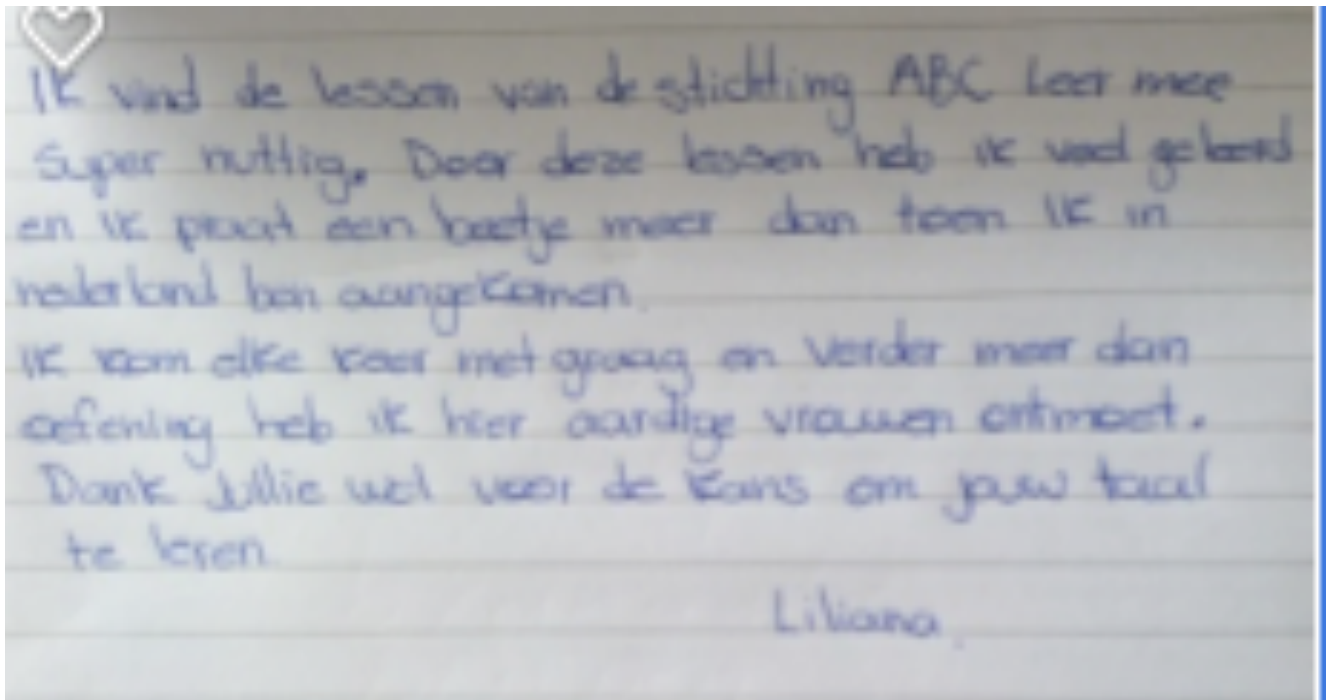
In 2017 staan er weer veel activiteiten op de kalender en daarmee hopen dat we weer veel deelnemers op weg kunnen helpen met het Nederlands.

Uitdaging:

De uitdaging voor 2017 ligt niet zozeer in het aantal deelnemers dat we kunnen helpen, maar de aandacht blijft om meer deelnemers te werven met een Nederlandse achtergrond. Samen met andere Bossche organisaties en wellicht ook samen met de Stichting Lezen en Schrijven zullen we deze slag proberen te slaan en meer Bosschenaren toeleiden naar de taallessen. Wij zijn er klaar voor!

Een greep uit ons gastenboek:

Overige projecten:

AZC Rosmalen

Tijdens het eerste kwartaal van 2016 is er door 'ABC leer mee' aan de vluchtelingen les gegeven bij het AZC. Een aantal docenten gaven samen met zo'n 20 vrijwilligers van 'ABC leer mee' taallessen binnen het AZC te Rosmalen.

Weener XL;

Vanaf februari 2016 is 'ABC leer mee' gestart met het verzorgen van twee lesmomenten binnen Weener XL bij de afdeling 'aan de slag'. Op vrijwillige basis kunnen werknemers van Weener XL taallessen volgen. Er wordt Nederlandse les gegeven op alle niveaus en de lessen zijn geschikt voor werknemers met een Nederlandse achtergrond of met een migratieachtergrond.

Het doel van de lessen bij Weener XL is om deze groep deelnemers te enthousiasmeren voor het leren lezen en schrijven op een geëigend niveau. Zodra zij een taalniveau in woord en geschrift dat bij hen past beheersen, zullen zij meer kans maken op de arbeidsmarkt.

Aanvankelijk werd gedacht dat zo'n 12 tot maximaal 20 deelnemers zich zouden aanmelden, maar het werden er meer dan 100.

Noorderpoort Project.

In verband met een nieuw te starten lesmogelijkheid voor jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt vanwege hun te kort aan onderwijs werd 'ABC leer mee' gevraagd deze jongeren te begeleiden naar een mogelijke toelatingstoets voor de opleiding. Zo zouden zij ook kunnen wennen aan een leersituatie en huiswerk. Een aantal jongeren heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt en is daarna aan de opleiding bij het KW1C begonnen.

HAS

'ABC leer mee' verzorgde evenals vorige jaren aan de HAS te 's-Hertogenbosch speciaal voor de buitenlandse studenten een module Nederlands gedurende de 2e studieperiode. Tien avonden werd daar Nederlandse les gegeven met aandacht voor de Nederlandse en Bossche cultuur zoals Sinterklaas, Kerstmis, Nieuwjaar en carnaval. De lessen werden verzorgd door een docent en vrijwilligers.

Scholen

Verder werd 'ABC leer mee' gevraagd om kinderen met een migratieachtergrond, die extra ondersteuning nodig hadden, op school te begeleiden. Twee tot drie keer per week kregen kinderen les van een vrijwilliger die weer ondersteund werd door een docent van 'ABC leer mee'. De scholen, kinderen en vrijwilligers waren erg enthousiast over deze ondersteuning.

Stichting ABC leer mee

Marjohn van de Ven – voorzitter
Willeke van Heumen - secretaris